

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi tasavallan presidentin palkkiosta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki tasavallan presidentin palkkiosta. Tasavallan presidentin vuotuisen palkkion määrä vahvistetaan hallitusmuodon 26 §:n mukaan lailla, eikä palkkiota voida presidentin toimiaikana lisätä eikä vähentää. Viimeksi palkkio on vahvistettu 1 päivänä maaliskuuta 1988 voimaan tulleella lailla, jolla on myös vahvistettu tasavallan presidentille tuleva edustusmääräraha. Kun sekä palkka- että kustannustaso ovat

maaliskuusta 1988 olennaisesti kohonneet, on tarpeen tasavallan presidentin 1 päivänä maaliskuuta 1994 alkavaa toimikautta varten tarkistaa palkkiota ja edustusmäärärahaa.

Ehdotus liittyy vuoden 1994 valtion talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1994.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

Hallitusmuodon 26 §:ssä säädetään, että toimestaan tasavallan presidentti saa vuotuisen palkkion, jonka määrä vahvistetaan lailla ja jota ei voida hänen toimiaikanaan lisätä eikä vähentää. Tasavallan presidentin palkkiosta säädetään nykyisin 1 päivästä maaliskuuta 1988 voimassa olevassa laissa (9/88). Sen mukaan tasavallan presidentin vuotuinen palkkio on 450 000 markkaa, minkä ohella hänelle suoritetaan 600 000 markkaa vuodessa edustus- ja tarkoituksia varten. Lisäksi presidentillä on asunto valtion talossa, jonka kunnossapito, lämmitys ja valaistus sekä sisustus kustannetaan ja tarpeellinen henkilökunta palkataan yleisillä varoilla. Presidentin palkkio ja edustusmääräraha sekä asuntoedut ovat vapaat kaikista veroista.

Tasavallan presidentin palkkiosta annettu laki on ensimmäisen, 25 päivänä heinäkuuta 1919 annetun lain jälkeen uusittu yhdeksän kertaa (289/24, 878/42, 688/49, 79/56, 166/62, 498/67, 729/77, 11/82 ja 9/88), jolloin samalla

on tarkistettu palkkion ja edustusmäärärahan suuruus palkka- ja kustannustason muuttumisen vuoksi.

Esityksen mukaan tasavallan presidentin palkkiosta 1 päivänä maaliskuuta 1994 alkavana toimikautena säädettäisiin uusi laki ja samalla tarkistettaisiin palkkiota suhteessa palkkatason muutoksiin sekä edustusmäärärahaa suhteessa kustannustason muutoksiin ja lisäantytään tarpeeseen. Korotuksen suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon, että nousua tapahtunee palkka- ja kustannustasossa tulevanakin tasavallan presidentin toimikautena, jonka aikana palkkiota ei voida muuttaa.

Tasavallan presidentin palkkion osalta on lähinnä otettu huomioon pääministerin palkkion muutokset ja tasavallan presidentin palkkion suhde siihen. Maaliskuun 1 päivästä 1988 lähtien on pääministerin palkkio noussut 24 prosenttia. Tasavallan presidentin edustusmäärärahaa ja sen muutoksia on verrattu elinkustannusindeksiin kehitykseen vastaavana aikana. Elinkustannusindeksi on 1 päivästä maaliskuuta 1988 kuluvan vuoden heinäkuuhun noussut

277 pistettä eli 26 prosenttia. Edustusmäärärahalla katetaan muun muassa itsenäisyyspäivän suuren juhlavastaanoton kustannukset. Jatkuvasti lisääntyvä kansainvälinen kanssakäymisen lisää edustusmäärärahan tarvetta.

Edellä selostetun perusteella palkkiota ehdotetaan nostettavaksi 24 prosentilla eli 558 000 markaksi vuodessa. Edustusmäärärahaa ehdotetaan nostettavaksi elinkustannusindeksin nousun ja lisääntyvästä edustustarpeesta aiheutuvien lisäkustannusten johdosta 900 000 markaksi vuodessa.

Tasavallan presidentin asuntoetua sekä palkkion, edustusmäärärahan ja asuntoedun verovapautta koskevat säännökset ehdotetaan pysytettäväksi ennallaan.

Eduskunnalle on samanaikaisesti tämän esityksen kanssa annettu esitys laiksi tasavallan presidentin eläkeoikeudesta.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksen mukaisen tasavallan presidentin palkkion korotus aiheuttaa 108 000 markan lisäkustannukset ja edustusmäärärahojen ehdotettu korotus 300 000 markan lisäkustannukset vuodessa. Mainittuja lisäkustannuksia ei ole otettu huomioon vuoden 1994 talousarvioesityksessä, joka on annettu eduskunnalle 7 päivänä syyskuuta 1993.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1994. Lailla kumotaan voimassa oleva tasavallan presidentin palkkiosta vuonna 1988 annettu laki.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tasavallan presidentin palkkiosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Vuotuinen palkkio, jonka tasavallan presidentti saa toimestaan, on 558 000 markkaa. Sen ohessa hänelle suoritetaan 900 000 markkaa vuodessa edustustarkoituksia varten. Presidentillä on lisäksi asunto valtion talossa, jonka kunnossapito, lämmitys ja valaistus sekä sisustus kustannetaan ja tarpeellinen henkilökunta palkataan valtion varoilla.

Presidentin palkkio ja edustusmääräraha sekä asuntoedut ovat vapaat kaikista veroista.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1994.

Tällä lailla kumotaan tasavallan presidentin palkkiosta 8 päivänä tammikuuta 1988 annettu laki (9/88).

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 1993

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Pääministeri *Esko Aho*